Kort verslag over boek: Een land in verzet. Hoe een miljoen mensen opstonden tegen de nazi's.

Ontstaan
Voorjaar '22 zond de NTR de TV serie 'Het verhaal van Nederland' uit, gepresenteerd door Daan Schuurmans. Aflevering 10 werd in april uitgezonden en ging over de Tweede Wereldoorlog. De Stichting Jacoba van Tongeren vond het een 'historische misleiding' waarin veel onjuistheden voorkwamen en verzet werd gebagatelliseerd. Wij protesteerden met een ingezonden brief in *Trouw* en kregen in korte tijd honderden adhesiebetuigingen van vooral nazaten van verzetsmensen en aantal WO II instellingen.
Van onze kant werd kritiek goed onderbouwd, maar NTR ging er niet op in.
Wij besloten een boek over de veelvormigheid van verzet te schrijven waarin nieuwe gezichtspunten werden verwerkt.

Het boek
Doelstellingen van het boek zijn:
- tot een breed gedragen definitie/omschrijving van verzet te komen;
- tot een indeling te komen van de veelvormigheid van verzet:
  . individueel verzet;
  . georganiseerd ongewapend verzet;
  . georganiseerd gewapend verzet.
- Daarbij willen wij ook tot een schatting komen van hoeveel mensen bij deze activiteiten waren betrokken.
- Persoonlijke verhalen van 30 voortrekkers van verzet moeten de thematische hoofdstukken met korte biografieën verluchten.

Het boek is bedoeld voor een breed publiek.

In 2023 polsten wij diverse auteurs die bereid waren op hun terrein een hoofdstuk voor het boek te schrijven :
- Liesbeth van der Horst over bezetting en verzet;
- Rianne Oosterom van *Trouw* over het (ver)zwijgen van de verzetsvrouw;
- Hans Morssinkhof over het massale volksverzet van de april-mei stakingen van 1943;
- Ben Braber over verzet van Joden;
- Hans Keppy over mensen uit de kolonie die in verzet kwamen tegen de nazi's.

Gerard Mensink schreef hoofdstuk over Onderduiken.
Egbert van de Schootbrugge schreef de meeste korte biografieën.

Wij hebben met een twaalftal gerenommeerde historici boeiende gesprekken gevoerd over een goede omschrijving van verzet en de veelvormigheid van verzet.

Uitgever Balans wilde het boek uitgeven.
De boekpresentatie was op 5 maart 2025 bij boekhandel Broese in Utrecht.

Steun
Het boek kwam tot stand dankzij de inhoudelijke en/of financiële steun van:
- Stichting Democratie en Media

- Stichting Herinnering LO-LKP
- Stichting Jacoba van Tongeren
- Stichting het Solidariteitsfonds
- Verzetsmuseum Amsterdam

Bovendien hebben tientallen personen middels crowdfunding het boek gesteund.

Media/publiciteit
Op 6 april waren er kleine tien positieve recensies verschenen. Veel recensies noemden in de kop van het artikel de een miljoen en de massaliteit van het verzet. Die boodschap is goed overgekomen in Trouw1, Trouw2, het Nederlands Dagblad, Historiek en Historisch Nieuwsblad (podcast)

Schoolbibliotheken
In het kader van de viering van 80-jaar bevrijding worden 400 exemplaren hiervan kosteloos ter beschikking gesteld aan bibliotheken van het Voortgezet Onderwijs ten behoeve van het geschiedenisonderwijs. Scholen die toezending op prijs stellen kunnen zich aanmelden via landinverzet@gmail.com onder vermelding van naam en postadres van uw onderwijsinstelling. Dit aanbod, dat van kracht is zolang de voorraad strekt, komt voort uit initiatief van enkele stichtingen die zich inzetten voor het in gedachtenis houden van de geschiedenis van het verzet in Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog.

NTR komt met serie over WO II in 2026/7

De NTR gaat door met zijn TV serie ‘Het verhaal van Nederland’
Najaar 2026 of begin 2027 zal een achtdelige serie over de bezetting in WO II worden uitgezonden.
Vanwege ons protest zijn wij gevraagd voor een oriënterend gesprek met degenen die voorbereidend onderzoek doen.
We hebben begrepen dat de eerste opnames al in juni zijn.
We zijn tevreden dat ons boek op tijd is uitgekomen om input te zijn voor deze NTR serie.
Zo’n grote misser dat ‘slechts een enkeling in verzet kwam’ zullen ze nu niet meer maken.
Maar verder is het afwachten en alert zijn als de serie wordt uitgezonden.

Paul van Tongeren, 21 april 2025